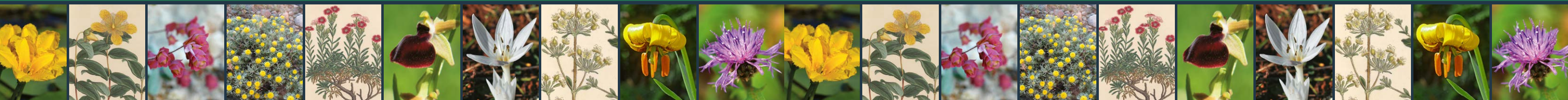

16^ο Συνέδριο Ελληνικής Βοτανικής Εταιρείας

Η Φυτική Ποικιλότητα στα Οικοσυστήματα της Ελλάδας

10-13 Οκτωβρίου 2019

Ινστιτούτο Μεσογειακών & Δασικών Οικοσυστημάτων
Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ»
Άλσος Συγγρού, Ιλίσια, Αθήνα

ΧΟΡΗΓΟΙ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ • CONFERENCE SPONSORS

16th Conference of the Hellenic Botanical Society – Athens 10-13 October 2019

www.hbs.gr

www.hbs.gr

16^ο Συνέδριο **Ελληνικής Βοτανικής Εταιρείας**

16th Conference of the Hellenic Botanical Society

Athens 10-13 October 2019

Η Φυτική Ποικιλότητα **στα Οικοσυστήματα της Ελλάδας**

Επιμέλεια Έκδοσης

Ευαγγελία Ν. Δασκαλάκου, Μαρία Δούση,
Ιωάννης Μπαζός, Παναγιώτης Δημόπουλος

10-13 Οκτωβρίου 2019

Ινστιτούτο Μεσογειακών & Δασικών Οικοσυστημάτων
Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ»
Άλσος Συγγρού, Ιλίσια, Αθήνα

www.hbs.gr

Τίτλος:

**16ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο
Ελληνικής Βοτανικής Εταιρείας
Η Φυτική Ποικιλότητα στα Οικοσυστήματα της Ελλάδας**

Έκδοση:

Ελληνική Βοτανική Εταιρεία

Επιμέλεια Έκδοσης:

Ευαγγελία Ν. Δασκαλάκου, *Αναπλ. Ερευνήτρια, Ινστιτούτο Μεσογειακών & Δασικών
Οικοσυστημάτων-Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ»*

Μαρία Δούση, *ΕΔΙΠ, Τμήμα Βιολογίας, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών*

Ιωάννης Μπαζός, *ΕΔΙΠ, Τμήμα Βιολογίας, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών*

Παναγιώτης Δημόπουλος, *Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών*

Σχεδιασμός λογοτύπου 16^{ου} Συνεδρίου της ΕΒΕ: Alexian Chiminal

Επιμέλεια Σχεδιασμού:

Άρης Βιδάλης

Copyright 2019

Ελληνική Βοτανική Εταιρεία

Website: www.hbs.gr

ΕΘΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
16ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΟΤΑΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Π. Δημόπουλος, Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών

ΜΕΛΗ

Διοικητικό Συμβούλιο Ελληνικής Βοτανικής Εταιρείας

Π. Δημόπουλος, Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών
Σ. Κοκκίνη, Καθηγήτρια, Τμήμα Βιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης
Μ. Πανίτσα, Επίκ. Καθηγήτρια, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών
Ι. Μπαζός, ΕΔΙΠ, Τμήμα Βιολογίας, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Κ. Κουτσοβούλου, Δρ Βιολογίας, Πράσινο Ταμείο / Εθνικό & Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πανεπιστήμιο Πατρών

Γ. Ιατρού, Ομότιμος Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Ε. Παπαστεργιάδου, Καθηγήτρια, Τμήμα Βιολογίας
Δ. Τζανουδάκης, Ομ. Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Γ. Πετροπούλου, Επίκ. Καθηγήτρια, Τμήμα Βιολογίας

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Κ. Ραδόγλου, Καθηγήτρια, ΤΔΔΠΦΠ
Α. Παπαγεωργίου, Αναπλ. Καθηγητής, ΤΔΔΠΦΠ
Γ. Μαλλίνης, Αναπλ. Καθηγητής, ΤΔΔΠΦΠ
Γ. Κοράκης, Επίκ. Καθηγητής, ΤΔΔΠΦΠ

Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μ. Αριανούτσου, Καθηγήτρια, Τμήμα Βιολογίας
Κ. Θάνος, Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Σ. Ριζοπούλου, Καθηγήτρια, Τμήμα Βιολογίας
Θ. Κωνσταντινίδης, Αναπλ. Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Ζ. Γκόνου, Επίκ. Καθηγήτρια, Τμήμα Βιολογίας
Κ. Γεωργίου, Ομότιμος Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Χ. Κατσαρός, Ομότιμος Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Α. Ρούσσης, Επίκ. Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Μ-Σ. Μελετίου-Χρήστου, Επίκ. Καθηγήτρια, Τμήμα Βιολογίας

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Π. Δημητρακόπουλος, Καθηγητής, Τμήμα Περιβάλλοντος
Θ. Πετανίδου, Καθηγήτρια, Τμήμα Γεωγραφίας

Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων

Χ. Φουρναράκη, Δρ Βιολογικών Επιστημών

Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ»

Σ. Ορφανίδης, Ερευνητής, ΙΝΑΛΕ
Γ. Ουζουνίδου, Διευθύντρια Ερευνών, Τμήμα Σχεδιασμού & Προγρ/σμού Έρευνας
Φ. Ξυστράκης, Δόκιμος Ερευνητής, ΙΔΕ

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γ. Ζερβάκης, Αναπλ. Καθηγητής, ΤΕΦΠ
Π. Τρίγκας, Επίκ. Καθηγητής, ΤΕΦΠ
Ε. Π. Μπαρέκα, Επίκ. Καθηγήτρια, ΤΕΦΠ
Γ. Φωτιάδης, Επίκ. Καθηγητής, ΤΔΔΦΠ

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Κ. Κοτζαμπάσης, Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Σ. Πυρίντσος, Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ε. Κωνσταντινίδου, Καθηγήτρια, Τμήμα Γεωπονίας
Θ. Λαναράς, Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Ε. Ελευθερίου, Ομότιμος Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Ε. Ελευθεριάδου, Καθηγήτρια, ΤΔΦΠ
Κ. Θεοδωρόπουλος, Καθηγητής, ΤΔΦΠ
Α. Μαμώλος, Καθηγητής, Τμήμα Γεωπονίας
Ι. Τσιριπίδης, Αναπλ. Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Α. Καλλιμάνης, Αναπλ. Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Μ. Ν. Παντερής, Αναπλ. Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Κ. Βλαχονάσιος, Αναπλ. Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Ρ. Καρούσου, Επικ. Καθηγήτρια, Τμήμα Βιολογίας
Κ. Καραμανώλη, Αναπλ. Καθηγήτρια, Τμήμα Γεωπονίας
Α. Δρούζας, Επίκ. Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας
Ε. Χανλίδου, Επίκ. Καθηγήτρια, Τμήμα Βιολογίας

Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος

Σπ. Τσιφτσής, Επίκ. Καθηγητής, Τμήμα Δασοπονίας & Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης

Μ. Αβραμάκης

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Δρ Δ. Βακάλης, Γενική Διεύθυνση Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος
Δρ Ι. Μητσόπουλος, Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας

Τοπική Οργανωτική Επιτροπή

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ε.Ν. Δασκαλάκου, Αναπλ. Ερευνήτρια, Ινστιτούτο Μεσογειακών & Δασικών Οικοσυστημάτων (ΙΜΔΟ)-Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ»

ΜΕΛΗ

Π. Κουλελής, Δόκιμος Ερευνητής, ΙΜΔΟ-ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ»
Ε. Κορακάκη, Δόκιμη Ερευνήτρια, ΙΜΔΟ-ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ»
Δ. Παναγιωτοπούλου, Βιβλιοθηκονόμος-MSc, ΙΜΔΟ-ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ»
Δ. Γεωργίου, Ειδικός Πληροφορικής, ΙΜΔΟ-ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ»
Μ. Δούση, ΕΔΙΠ, Τμήμα Βιολογίας, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ε. Σκούρτη, Δρ Βιολογικών Επιστημών, Τμήμα Βιολογίας, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Α. Καλτσής, Βιολόγος-MSc, Τμήμα Βιολογίας, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Συντομογραφίες

Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας, ΙΝΑΛΕ, Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ»
Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, ΙΔΕ, ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ»
Ινστιτούτο Μεσογειακών & Δασικών Οικοσυστημάτων, ΙΜΔΟ, ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ»
Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων, ΜΑΙΧ
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, ΜΦΙΚ
Τμήμα Δασολογίας & Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, ΤΔΔΦΠ
Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, ΤΔΦΠ
Τμήμα Δασολογίας, Διαχείρισης Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων, ΤΔΔΠΦΠ
Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής, ΤΕΦΠ
Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, ΥΠΕΝ

Οι καταστρεπτικές συνέπειες της εισβολής του μύκητα *Ceratocystis platani* σε φυσικά οικοσυστήματα πλατάνου στην Ελλάδα

Σουλιώτη Ν., Τσόπελας Π.

Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων, Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ», Τέρμα Αλκμάνος 11528 Αθήνα, soulioti@fria.gr

Ο ασκομύκητας *Ceratocystis platani* (Walter) Engelbr. & T.C. Harr. είναι ιθαγενές είδος της Βόρειας Αμερικής που έχει εισαχθεί στην Ευρώπη. Ο μύκητας είναι παθογόνος αποκλειστικά σε φυτά του γένους *Platanus*, προκαλώντας τη θανατηφόρο ασθένεια του μεταχρωματικού έλκους του πλατάνου. Στη Γαλλία και την Ιταλία, όπου ο *C. platani* αρχικά εισήχθη, έχει προκαλέσει εκτεταμένες προσβολές, νεκρώνοντας δένδρα *Platanus x acerifolia* (Ait.) Wild. που είχαν φυτευτεί σε αστικά και αγροτικά περιβάλλοντα. Ωστόσο, οι πιο δραματικές επιπτώσεις της ασθένειας έχουν παρατηρηθεί στην Ελλάδα, σε φυσικές συστάδες *Platanus orientalis* L. Από το 2003 που καταγράφηκε για πρώτη φορά, ο μύκητας έχει επεκταθεί σε ένα μεγάλο τμήμα της χώρας παίρνοντας επιδημικές διαστάσεις σε κάποιες περιοχές. Χιλιάδες νεκρά δένδρα έχουν παρατηρηθεί κατά μήκος ποταμών και χειμάρρων, όπου ο ανατολικός πλάτανος είναι το κυρίαρχο παραποτάμιο είδος. Εκτεταμένες νεκρώσεις δένδρων έχουν επίσης παρατηρηθεί σε κατοικημένες περιοχές και χώρους αναψυχής.

The destructive implications of the invasion of the fungus *Ceratocystis platani* in natural ecosystems of oriental plane in Greece

Soulioti N., Tsopelas P.

Institute of Mediterranean Forest Ecosystems, Hellenic Agricultural Organization “Demeter”, 11528 Athens, soulioti@fria.gr

The ascomycete *Ceratocystis platani* (Walter) Engelbr. & T.C. Harr. is indigenous to North America and has been introduced into Europe. The fungus is pathogenic only to plants of the genus *Platanus*, causing the canker stain disease that is always fatal to trees. In France and Italy, where the fungus was initially introduced, it has caused extensive damage to trees of *Platanus x acerifolia* (Ait.) Wild. planted in urban and rural environments. However, the most dramatic impact of the disease was observed in Greece in natural stands of *Platanus orientalis* L. Since its first detection in 2003, the fungus has spread into a major part of the country assuming epidemic proportions in certain areas. Thousands of dead trees have been observed along rivers and streams, where oriental plane is the dominant tree species of the riparian vegetation. Tree mortality is also common in many residential areas and recreational sites of Greece.